

Attrahera och rekrytera (hälso- och sjukvårdspersonal) från andra länder

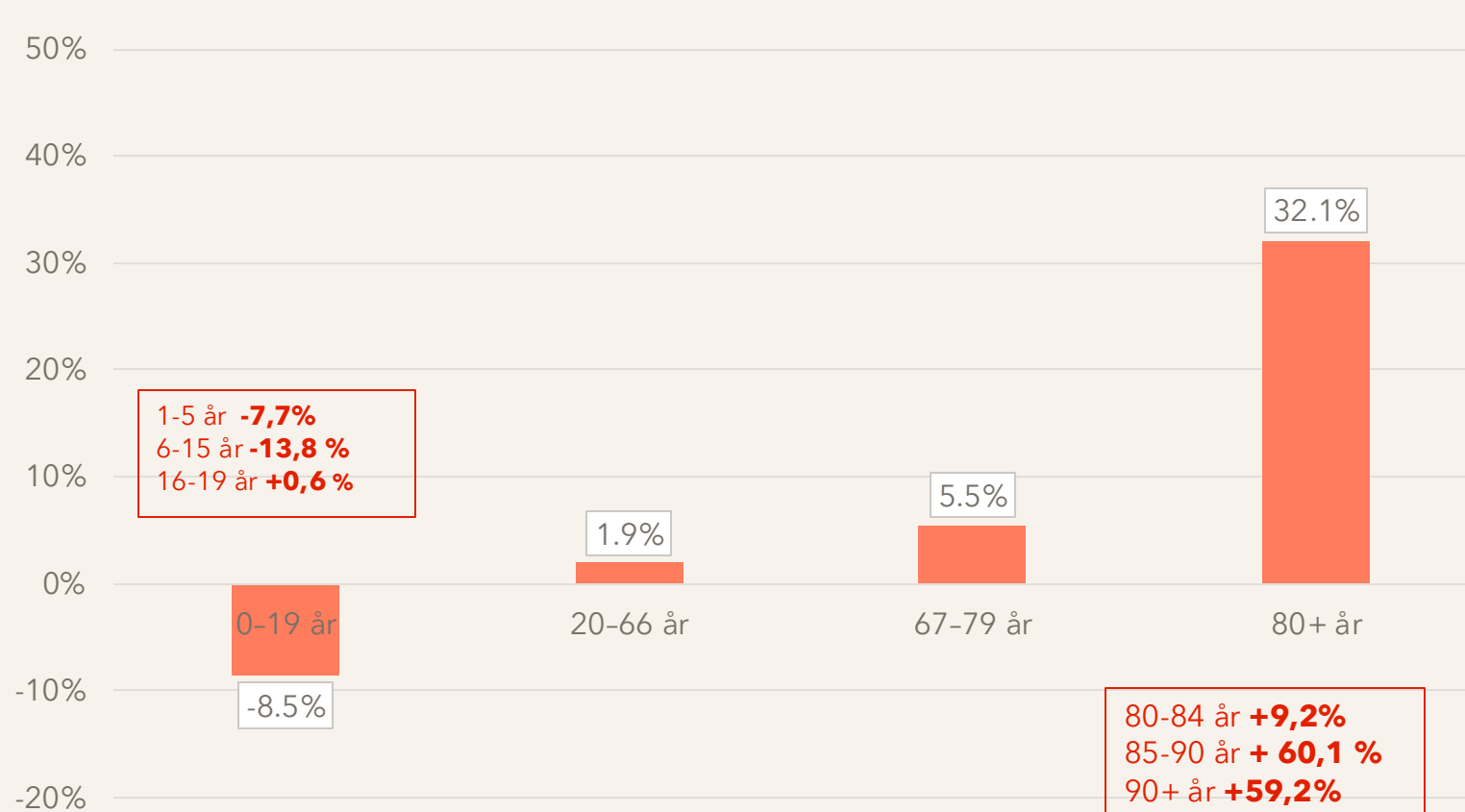
9 oktober 2025

Anders Barane, SKR

Upplägg

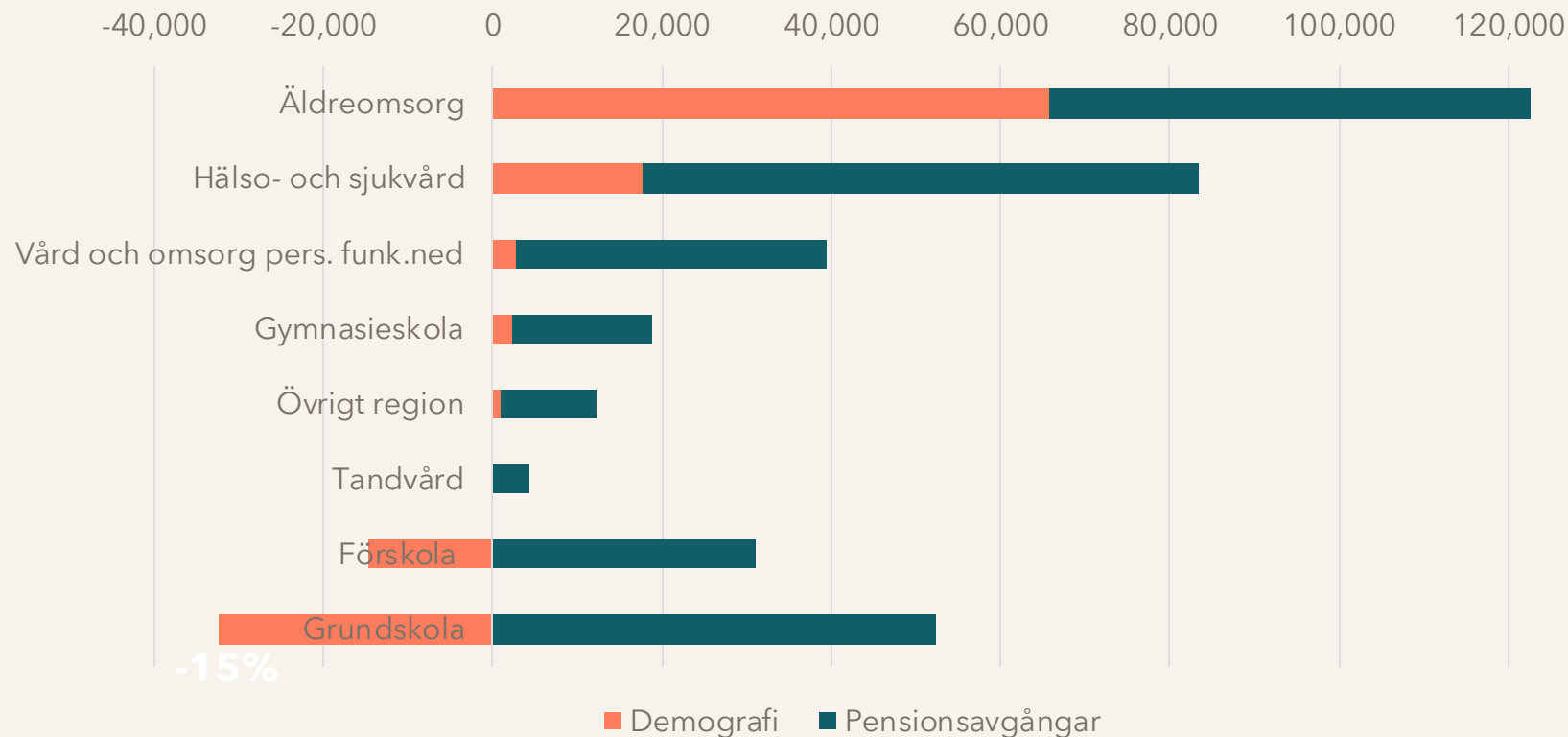
- Kompetensbehov
- Process
- Regelverk
- Utmaningar
- Möjligheter

SCBs befolkningsprognos 2024-2034

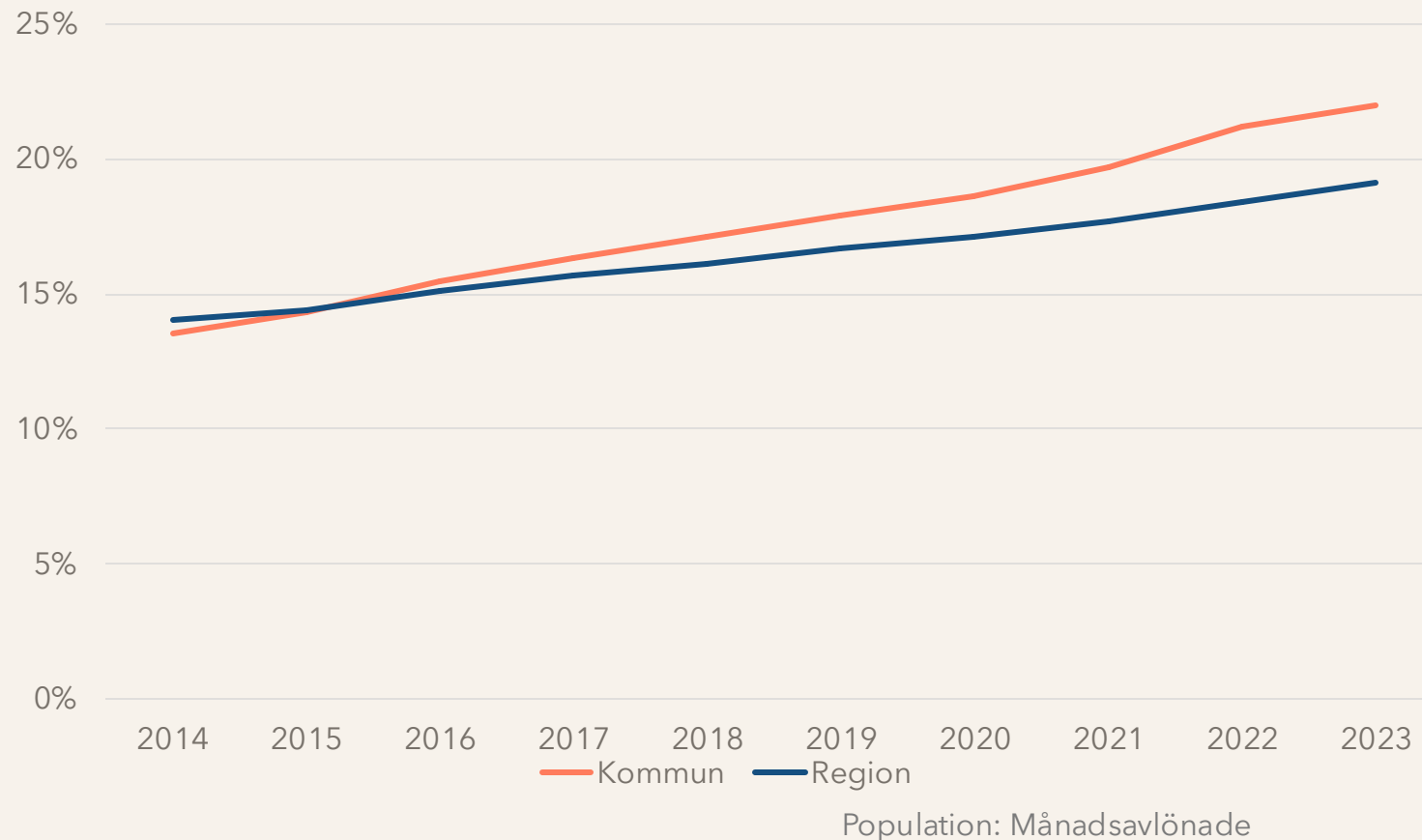
- Antalet barn och unga fortsätter att minska
- Ökningen i arbetsför ålder allt mindre.
 - Ökningen består av utrikesfödda
- Framförallt 85+ som ökar

Personalprognos - demografi och pensionsavgångar 2023-2033

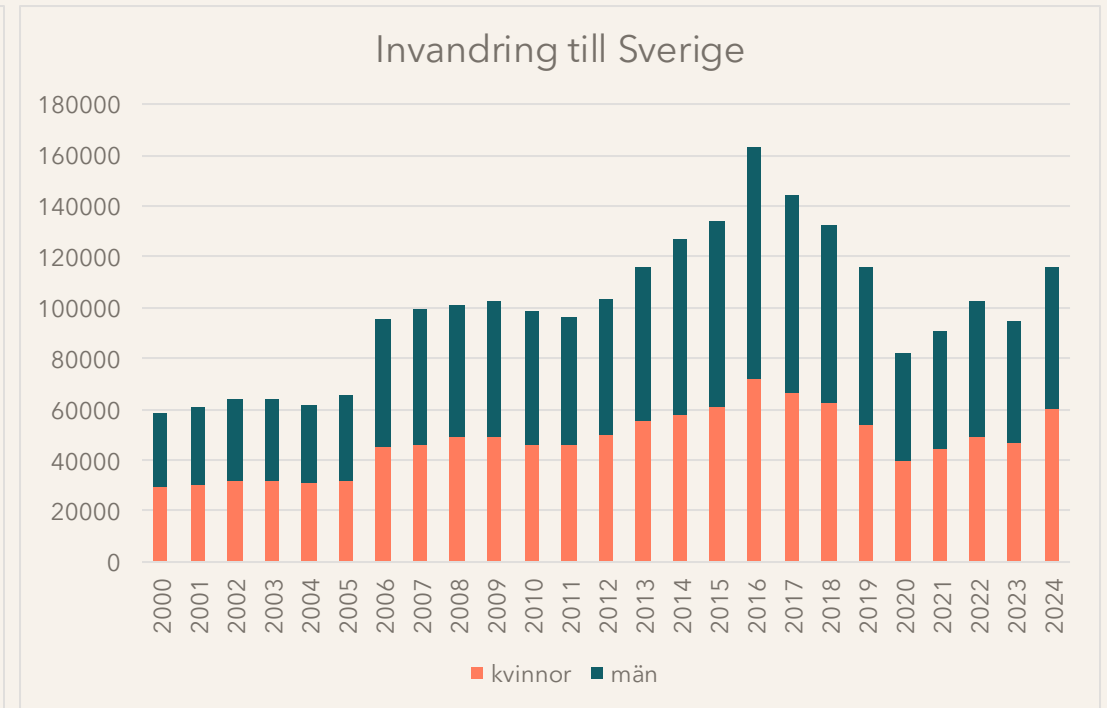
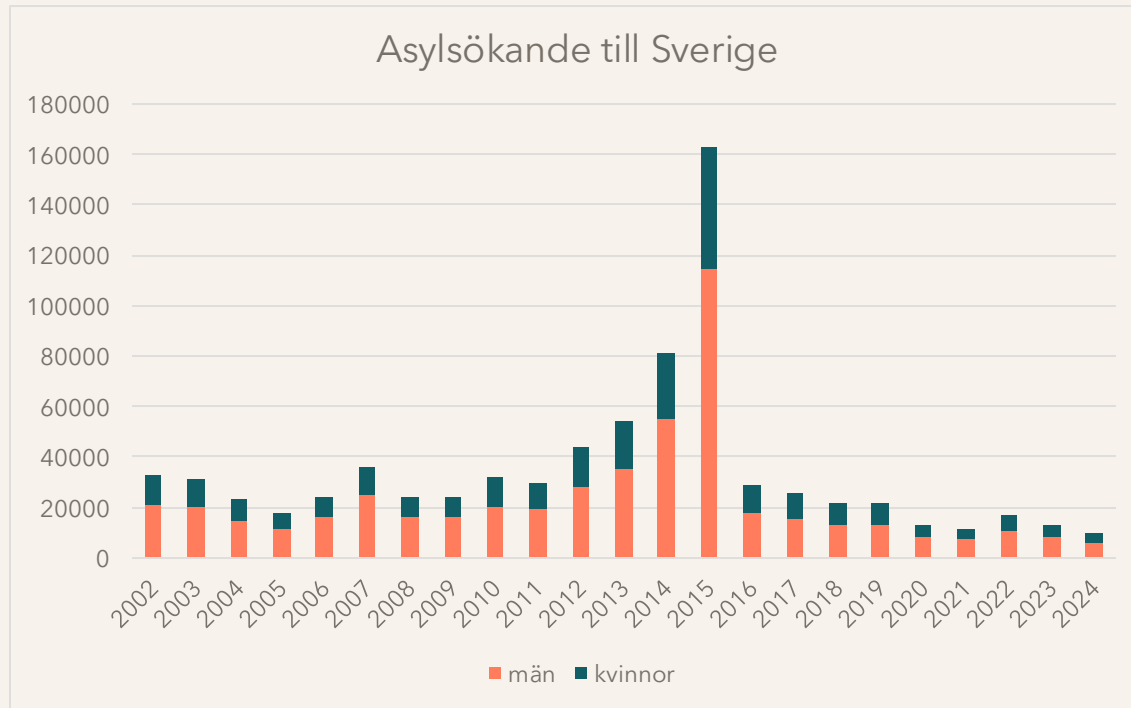
Källa: SKR och SCB

Kraftig ökning av utrikes födda

- Andelen utrikes födda anställda har ökat från 13 till 22 procent i kommuner och från 14 till 19 procent i regioner
- Personalgrupper med hög andel utrikes födda: **läkare** (spec. kompetenta) 37 %, **vårdbiträden** 52 %, **undersköterskor** (k) 35 %.
- Grupper med stor ökning de senaste åren: vårdbiträden och undersköterskor (k/r)

Invandring till Sverige

Hälso- och sjukvårdsutbildning

Siffror från SCB visar att 2023 fanns det i Sverige bosatta:

67 438 personer i arbetsför ålder som invandrat till Sverige med en eftergymnasial vårdutbildning.

- **55 procent** kom som flyktingar eller anhöriga till flyktingar
- **13 procent** kom som arbetskraftsinvandrare eller studerande
- **32 procent** kom som anhöriga till arbetskraftsinvandrare eller studerande

Hur tar vi hand om kompetensen?

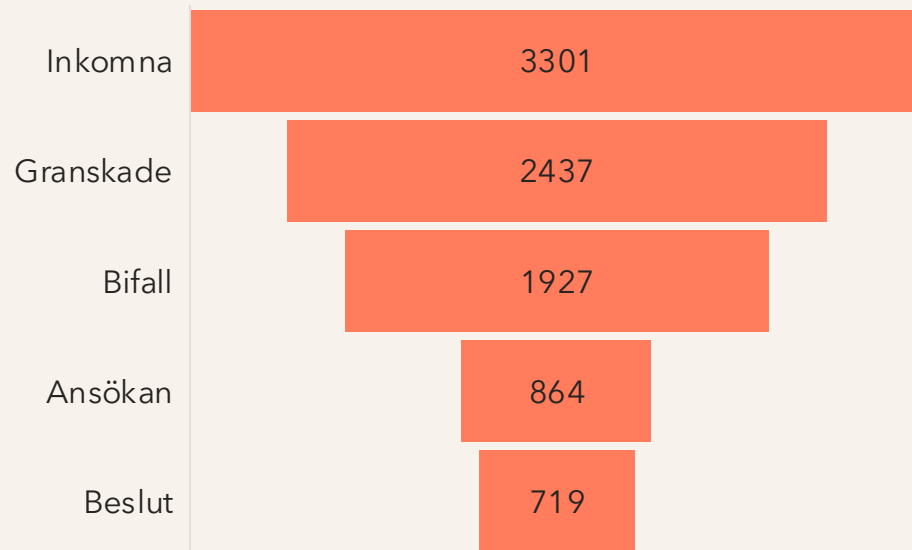
Legitimationsprocessen - utbildning från länder utanför EU/EES

Svensk legitimation (Socialstyrelsens väg)

- Få utbildningen granskad
 - Kunskapsprov (teori + praktik)
 - Kurs i svenska författningar
 - Praktisk tjänstgöring (3-6 månader)
 - Intyg på Svenska 3, C1
-
- Alternativ väg: Kompletterande utbildning

Hälso- och sjukvårdsutbildning från länder utanför EU/ES

Ärenden Socialstyrelsen 2023

Kunskapsprov läkare 2016-2023

År	Teori - deltagit	Teori - godkända	Teori - godkända %	Praktik - deltagit	Praktik - godkända	Praktik - godkända %
2016	58	9	15.5 %	8	5	62.5 %
2017	245	66	26.9 %	54	48	88.9 %
2018	549	132	24.0 %	109	85	78.0 %
2019	709	226	31.9 %	222	188	84.7 %
2020	275	85	30.9 %	96	59	61.5 %
2021	601	215	35.8 %	135	96	71.1 %
2022	662	267	40.3 %	220	161	73.2 %
2023	675	223	33.0 %	269	184	68.4 %

Process för individen

Svensk legitimation (Socialstyrelsen)

- Få utbildningen granskad
- **Lära sig svenska**
- **Förstå svensk hälso- och sjukvård**
- **Förstå hur kunskapsprovet går till**
- **Förstå hur praktiska provet går till**
- **Läsa in eventuella delar man inte kan eller inte kommer ihåg**
- **Träna inför praktiska provet**
- **(Få plats på provet)**
- Kunskapsprov (teori + praktik)
- **Göra om provet**
- **(Få plats på provet)**
- Kurs i svenska författningar
- **Hitta placering för praktisk tjänstgöring**
- Praktisk tjänstgöring (3-6 månader)
- Intyg på Svenska 3, C1

- *Oroa sig för sin familj*
- *Få barn*
- *Hitta bostad*
- *Få vänner*

Regelverk

- Lagstiftning som reglerar vem som får jobba i Sverige
 - Asylsökande
 - Nyanlända
 - Norden
 - EU/EES
 - Länder utanför EU/EES
- Lagstiftning som reglerar hur man får svensk legitimation och får arbeta som legitimerad personal i Sverige
 - Norden
 - EU/EES
 - Länder utanför EU/EES

Parallella men oberoende processer att hantera vid arbetskraftsinvandring

Svensk legitimation (Socialstyrelsen)

- Få utbildningen granskad
- Kunskapsprov (teori + praktik)
- Kurs i svenska författningar
- Praktisk tjänstgöring (3 månader)
- Svenska 3, C1

Arbetsstillstånd (Migrationsverket)

- Påskrivet anställningsavtal med kollektivavtalsenlig lön
- Lönekrav: 80 % av medianlön (29 680 kr/mån)
- Fackligt utlåtande om villkoren
- Ansökan online till Migrationsverket (komplett för kortare handläggningstid)
- Snabbspår med garanterad handläggningstid om 30 dagar för högkvalificerat arbetskraft.
- Beslut om tillstånd (upp till 2 år)
- Ny ansökan vid byte av arbetsgivare eller befattning

Parallella men oberoende processer att hantera vid arbetskraftsinvandring

Juni 2022

Ökning från 13000 kr 1 November 2023. Aviserade ökning till först 100% sedan 90% med eventuella undantag. Prop. i november.

Januari 2024

Förslag om att slopa i Ds 2025:18

Arbetsstillstånd (Migrationsverket)

- Påskrivet anställningsavtal med kollektivavtalsenlig lön
- Lönekrav: 80 % av medianlön (29 680 kr/mån)
- Fackligt utlåtande om villkoren
- Ansökan online till Migrationsverket (komplett för kortare handläggningstid)
- Snabbspår med garanterad handläggningstid om 30 dagar för högkvalificerat arbetskraft.
- Beslut om tillstånd (upp till 2 år)
- Ny ansökan vid byte av arbetsgivare eller befattning

Sammanfattning

- Kompetensbrist och rekryteringsbehov i kommuner och regioner
- Potential finns i att rekrytera de som kommer hit eller attrahera nya
- Utmanande process och regelverk (i förändring) att hantera
- Ställer höga krav på arbetsgivaren och på individen – stora konsekvenser om man gör fel
- Behov av samverkan och samarbeten för att lyckas